

**NVO FONDA STRATĒGISKĀS PLĀNOŠANAS KOMITEJAS PĀRSTĀVJU
REKOMENDĀCIJAS NVO FONDA PĀRVALDĪŠANAI UN IEVIEŠANAI
25.10.2016.**

Valsts budžeta finansētā NVO fonda (Fonds) Stratēģiskās Plānošanas komitejas (SPK) Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes (Memoranda padome) deleģētie nevalstisko organizāciju pārstāvji, izvērtējot Fonda līdzšinējo administrēšanu un ieviešanu 2016. gadā, kā arī Fonda 2017.gada prioritāšu noteikšanas, finansējuma plānošanas un Fonda ieviešanai nepieciešamo dokumentu izstrādes darbu, rosina Sabiedrības integrācijas fondam (SIF) aktīvāk un kvalitatīvāk pildīt Konceptuālajā ziņojumā "Par valsts finansēta nevalstisko organizāciju fonda izveidi" (Konceptuālais ziņojums) un NVO fonda Stratēģijā paredzēto Fonda administratīvo funkciju, **izvirzot sekojošas rekomendācijas:**

1. Izstrādāt SPK darbības nolikumu vai citu atbilstošu dokumentu, kurā norādītas SPK funkcijas, darba organizēšana un iesaistes apjoms, vēlams esošās funkcijas paplašinot ar iesaisti Fonda ieviešanas dokumentu (nolikums, veidlapa, vērtēšanas kritēriji, metodiskie norādījumi, atskaišu veidlapas, u.tml) izstrādē un saskaņošanā.
2. Pirms SPK sēdes atbilstoši tās darba kārtībai sagatavot un savlaicīgi izsūtīt SPK locekļiem nepieciešamo informāciju kvalitatīvai un pamatotai priekšlikumu iepriekšējai sagatavošanai un diskusiju norisei SPK sēžu laikā, balstoties uz NVO fonda stratēģijas 3.punktā minētajiem nosacījumiem un papildu aktualitātēm, ja tādas ir, kas var rosināt kvalitatīvu diskusiju ar vienotu mērķi un balstoties uz visiem zināmiem faktiem.
3. Nodrošināt pilnu objektīvas informācijas apriti starp visiem SPK locekļiem, neatkarīgi no tā, vai kāds no SPK locekļiem ir vai nav piedalījies konkrētajā SPK sēdē.
4. Saskaņot SPK sēžu protokolus ar SPK locekļiem.
5. Komunikācijā ar SPK locekļiem vai citām padomēm, komisijām, kuras tiek iesaistītas viedokļu sniegšanā un saskaņošanā, norādīt viedokļu sniegšanas un saskaņošanas termiņus.
6. SPK lēmumus par pieņemtiem uzskatīt un ierakstot tikai tad, kad tiem savu piekrišanu nepārprotamā veidā (balsošanas vai citā līdzvērtīgā procedūrā) ir devusi vismaz $\frac{3}{4}$ no klātesošajiem SPK locekļiem sēdes laikā.
7. SPK darbu un lēmumu pieņemšanas procesu pēc būtības uzticēt vadīt SPK priekšsēdētājam. Norādam, ka šobrīd šis amats ir reprezentatīvs un SPK sēžu laikā reālo SPK darbu vada un gala lēmumus pieņem SIF, ne SPK priekšsēdētājs.
8. Nodrošināt SPK lēmējvaras principa ievērošanu, nenovirzot gala lēmumu pieņemšanu SIF padomei, kā atsevišķos gadījumos tas noticis līdz šim.
9. SIF prezentēt saskaņošanai NIPSIPP un Memoranda padomē SPK pieņemtos lēmumus, spējot tos izskaidrot un pamatot.
10. Ar SPK pieņemtajiem lēmumiem savlaicīgi iepazīstināt NIPSIPP un Memoranda padomes locekļus pirms tās tiek prezentētas to sēdēs.
11. Apkopot NIPSIPP un Memoranda padomes locekļu ierosinājumus, ja tādi ir, un ar tiem iepazīstināt SPK locekļus, turpinot diskusiju par neskaidrajiem jautājumiem.
12. Fonda prioritātes virzīt apstiprināšanai SIF padomei tikai tad, kad NIPSIPP un Memoranda padomes locekļi tās apstiprinājuši tajā redakcijā, kādā tās prezentētas vai izsūtītas saskaņot elektroniski.
13. Fonda ieviešanas dokumentu (nolikums, veidlapa, vērtēšanas kritēriji, metodiskie norādījumi, atskaišu veidlapas, u.tml) izstrādē iesaistīt NVO ekspertus vai SPK locekļus.
14. Publiskot Fonda vērtēšanas metodiskos norādījumus kopā ar Fonda nolikumu.
15. Izstrādāt vadlīnijas SIF darbiniekiem to vienotai izpratnei par projektu uzraudzības procesu, tai skaitā konsultāciju sniegšanu, komunikāciju ar projektu īstenotājiem, kā arī vērtētājiem jāapstiprina, ka tiem nav interešu konflikts. Mūsu skatījumā šobrīd SIF darbojas vairāk kā uzraugs ar mērķi atrast pārkāpumus, nevis kā atbalstoša un konsultējoša iestāde, kura sadarbojas ar NVO valstisku mērķu sasniegšanai. Turklāt norādam, ka šobrīd projektu uzraudzība ļoti atšķiras atkarībā no uzrauga individuālās izpratnes, praksēm un zināšanām.

16. Samazināt birokrātisko slogu projektu vērtētājiem un ieviesējiem. Īpaši rekomendējam:
- Projektu vērtētājiem nelikt pamatot un skaidrot savu vērtējumu situācijās, kad tas nav maksimālais iespējamais vērtējums. Norādam, ka, atbilstoši projektu vērtēšanas metodiskajiem norādījumiem, katram punktu skaitam jau ir norādīti apstākļi, pamatojumi, kuriem jāizpildās, lai konkrētais kritērijs tiktu novērtēts ar konkrēto punktu skaitu. Nav nepieciešams vērtētājam dublēt šo darbu, vēlreiz pamatojot vērtējumu. Norādam, ka ievērojot šo rekomendāciju tiktu arī efektīvizēts vērtēšanas darbs.
  - Izvairīties no nesamērīgām prasībām projektu ieviesējiem, pierādot to īstenotās aktivitātes, attiecībā pret saņemto finansējumu, piemēram, atteikties no darba laika uzskaites tabelēm projekta ietvaros un cenu aptaujām apstiprinātam projektam, tai skaitā projekta budžetam.
  - Neprasīt detalizētu darba laikā veikto darbu uzskaiti pa stundām (darba laika uzskaites tabulas), ja tiek slēgti darba līgumi ar projektu ieviesējiem, kas ir ļoti liels birokrātisks slogs. Akcentējam, ka finansējuma piešķiršanas gadījumā SIF ar projekta īstenotāju slēdz līgumu, kura atrunāti sasniedzamie rezultāti un budžets, kas nepieciešams to sasniegšanai. Neredzam pamatojumu apšaubīt finansējuma izlietojuma atbilstību, ja projekta mērķis un plānotie rezultāti ir sasniegti. Rosinām piemērot % finansējuma samazinājumu, ja daļa rezultātu netiek sasniegta, bet nelikt par katru darba stundu atskaitīties darbu uzskaites tabulā. Norādam, ka arī citos valsts budžeta finansētos projektos netiek prasīts detalizēti atskaitīties par katru darba stundu. Turklāt šāda rīcība palielina interpretācijas riskus konkrētās darbības atbilstībai konkrētās aktivitātes ieviešanai, kas atkarīgi arī no uzrauga zināšanām un subjektīvās attieksmes.
17. Par Fonda projektu iesniegumu vērtēšanas ekspertiem apstiprināt tikai tādas personas, kuru līdzšinējā darbība vai sadarbība ir bijusi saistīta ar NVO darbu, tai skaitā daļai no komisijas locekļiem ir jābūt aktīviem NVO pārstāvjiem.
18. Fonda projektu iesniegumu vērtēšanas ekspertus no NVO vidus piesaistīt atklāta konkursa kārtībā.
19. Nodrošināt, ka vērtēšanas eksperti nevērtē tādu organizāciju projektus, ar kurām šīm personām ir bijusi sadarbība un/vai varētu pastāvēt risks par neobjektīva vērtējuma sniegšanu, balstoties uz subjektīvo līdzšinējo komunikācijas pieredzi.
20. Atbilstoši Konceptuālajā ziņojumā noteiktajam strādāt pie papildu finansētāju piesaistes NVO fonda budžeta palielinājumam (sadarbībā ar uzņēmumiem, t.sk. valsts kapitālsabiedrībām, ārvalstu fondiem, u.tml), tai skaitā izstrādāt rīcību kopumu/vienkāršotu stratēģiju finansējuma piesaistes nodrošināšanai un finansējuma apjoma palielināšanai ilgtermiņā.

Dokumentu sagatavoja:

Inese Siliņa, Kurzemes NVO atbalsta centrs
Inese Šubēvica, Latvijas Jaunatnes padome
Kristīne Zonberga, Latvijas Pilsoniskā alianse
Liene Gātere, Sabiedrība par atklātību - Delna
Uldis Dūmiņš, Zemgales NVO centrs
Zaiga Pūce, Ascendum